

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de schadevergoeding met betrekking tot de klacht 2024/044 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, en mevrouw XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van het indienen van de klacht verblijvend op de afdeling Volte 1C, onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie heeft op 17 oktober 2024 de klacht van de heer XXXX en mevrouw XXXX hierna te noemen klagers, met betrekking tot verplichte zorg in de vorm van de beperking van hun bewegingsvrijheid om op 16 en 17 september 2024, dus gedurende 2 dagen, geen tuinpas ten behoeve van de binnentuin beschikbaar te stelen, gegrond verklaard.

Daarbij heeft de klachtencommissie eerst klagers en vervolgens verweerder in de gelegenheid gesteld om zich over de door klagers verzochte schadevergoeding nader uit te laten.

Namens klagers heeft hun PVP mevrouw XXXX dat gedaan op 28 oktober 2024 en namens verweerder is daarop gereageerd bij schrijven van mevrouw XXXX, jurist van de instelling, verbonden aan De Woenselse Poort, op 8 november 2024.

De beslissing is daarop bepaald op heden.

2. De feiten

De klachtencommissie heeft in haar beslissing van 17 oktober 2024 beslist dat de verplichte behandeling in de vorm van beperking van de bewegingsvrijheid d.d. 13 september 2024 in de vorm van het verbod om in de binnentuin te zijn 'gedurende het weekend' ongegrond verklaard, terwijl dat verbod uiteindelijk langer dan dat weekend heeft geduurd, namelijk 2 dagen langer.

Wat betreft dit klachtonderdeel heeft de klachtencommissie overwogen en beslist dat de tuinpas van klagers dus had moeten worden teruggegeven na het weekend, ofwel na twee dagen. De aanzegging gold expliciet voor twee dagen, waarna de zorgverantwoordelijke de beslissing had moeten bestendigen danwel had moeten beëindigen, hetgeen niet is gebeurd.

3. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie is bevoegd om een schadevergoeding ten laste van de zorgaanbieder toe te kennen op grond van artikel 10:11 Wvvgz, nadat zij eerst de zorgaanbieder in de gelegenheid heeft gesteld om zich daarover uit te laten. De klachtencommissie heeft eerst klagers zelf -via de PVP- in de gelegenheid gesteld zich over de bij de initiële klacht tevens verzochte schadevergoeding nader uit te laten en daarna ook de zorgaanbieder die gelegenheid geboden. De zorgaanbieder heeft zich over het verzoek van klagers ook uitgelaten.

4. Het verzoek tot schadevergoeding en het verweer daarop; overwegingen van de klachtencommissie

Klagers stellen dat zij als gevolg van de voortgezette beperking van hun bewegingsvrijheid en het verbod om in de binnentuin te mogen zijn immateriële schade hebben geleden. Klagers zijn van mening dat de beslissing om de tuinpas in te nemen zelf al ten onrechte is geweest en dat daarbij de instelling 'onnodig machtsvertoon' had laten zien terwijl de maatregel als zodanig al onnodig en onterecht was. Aangezien de klachtencommissie de klacht van klagers om de tuinpas in te nemen als zodanig echter ongegrond heeft verklaard, maar alleen ten aanzien van *de duur* van het innemen

van de tuinpas de klacht gegrond heeft verklaard, passeert de klachtencommissie die stelling van klagers.

Desondanks lijkt de gehele onderbouwing van het verzoek om schadevergoeding gebaseerd te zijn op het feit dat klagers de maatregel *als zodanig* onterecht vonden, maar is nergens in de onderbouwing iets terug te vinden over de te lange duur van de opgelegde maatregel.

De instelling geeft in haar verweer -in principe terecht- dat de maatregel zelf aan alle materiële en formele criteria voldeed en dat er dus ook geen sprake is geweest van disproportioneel handelen vanuit de kliniek.

Dit verweer miskent echter dat de klachtencommissie wel heeft geoordeeld dat de tuinpas gedurende 2 dagen onterecht ingenomen is geweest en dat verweerders op maandag 16 of dinsdag 17 september 2024 die tuinpas volgens de eigen aanzegging d.d. 13 september 2024 hadden behoren terug te geven althans tenminste op één van die dagen een nieuwe beoordeling en een nieuwe beslissing hadden behoren te nemen. Dat laatste is hoe dan ook niet gebeurd, zodat klagers gedurende 2 dagen ten onrechte verstoken zijn gebleven van een toegang tot de binnentuin.

De verwijzing naar de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant d.d. 22 oktober 2024 (C/01/404431/FA RK 24-1915) waarop de instelling een beroep doet, gaat hier niet op. In die zaak heeft de rechtbank immers geoordeeld dat het weliswaar onzorgvuldig was van de instelling om geen formele (schriftelijke) beslissing te nemen maar als dat ontbreken niet tot een ander gevolg heeft geleid, kan zulks reden zijn geen schadevergoeding toe te kennen.

Die situatie doet zich hier niet voor, omdat bij een eventuele herbeoordeling, op maandag 16 september 2024, het zeer wel mogelijk was geweest dat klagers op die datum hun tuinpas juist wél hadden terug gekregen.

De klachtencommissie kan zich voorstellen dat het ontzeggen van de tuinpas gedurende twee dagen bij klagers heeft geleid tot gevoelens van frustratie, onrecht en onmacht, waarvoor een passende schadevergoeding op zijn plaats is. Omdat het echter niet zo was dat gedurende de periode waarvoor de beperking gold klagers elkaar helemaal niet konden zien en klagers bovendien ook niet ingesloten of afgezonderd zijn geweest, zal de klachtencommissie de recente 'Richtlijnen op basis van de Oriëntatiepunten voor schadevergoeding in verplichte zorgzaken' volgen.

Die richtlijnen brengen mee dat in het geval sprake is van verplichte zorg zonder geldige titel een schadevergoeding op zijn plaats is van € 5,- tot 20,- per dag, afhankelijk van hoe ingrijpend de vorm van verplichte zorg is geweest. Deze richtlijnen brengen ook een vergoeding mee van € 15,- tot € 20,- per keer indien de zorgvuldigheidsnormen ten aanzien van verlichte zorg niet in acht zijn genomen.

In het onderhavige geval acht de klachtencommissie het onzorgvuldig van verweerders dat zij op 13 september 2024 een beperking opleggen voor expliciet 2 dagen terwijl de beperking vervolgens feitelijk 4 dagen duurt, zonder herbeoordeling of nieuwe beslissing tussendoor. De beperking gedurende de laatste 2 dagen heeft dus (bovendien) plaats gevonden zonder rechtsgeldige titel voor die 2 laatste dagen.

De richtlijnen zijn echter niet cumulatief. Dat wil zeggen dat het uitgangspunt van de richtlijnen niet is dat indien een normschending zowel onder de ene categorie als onder de andere categorie valt, de schadevergoeding dan dubbel wordt toegekend.

De klachtencommissie acht daarom een schadevergoeding van € 15,- per dag voor beide klagers afzonderlijk redelijk, dus € 30,- per klager in totaal en zal die schadevergoeding toekennen.

De klachtencommissie ziet geen aanleiding om van de richtlijnen af te wijken omdat -anders dan klagers betogen- sprake zou zijn van verzwarende omstandigheden, want anders dan klagers van mening zijn, is de klachtencommissie van oordeel dat daarvan geen sprake is.

5. Beslissing

De klachtencommissie kent aan klagers ieder afzonderlijk een schadevergoeding toe van € 30,- over de periode 16 en 17 september 2024.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 21 november 2024 door de onafhankelijke klachtencommissie, bestaande uit de heer XXXX, voorzitter, en de leden de heer XXXX, psychiater, en de heer XXXX, lid, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.